Bayer Zsolt: Elnök Úr

2012 május 11. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

3

Átlag: 3 (1 szavazat)

Mérték

Mindenekel?tt a személyes részr?l: Van valami végtelenül felemel? látni és megélni, ahogy generációm „révbe ér” – s ezzel a révbe éréssel egyszersmind vállára vesz minden felel?sséget.

Reformkori dühvel rühelltük a múlt rendszert, s tettünk ellene. Sok-sok hittel, naivsággal. S a sok-sok hit között az volt a legfelemel?bb, hogy mi írjuk a történelmet.

Ma már tudjuk: mások írták azt. S akkor mi, a rendszerváltás hajnalán statiszták voltunk, akikkel elhitették, hogy a Hamlet címszerepl?i, pedig alabárdosok voltunk csupán.

De legalább azzal nem vívódtunk soha, amivel Hamlet vívódott.

„A tett halála az okoskodás” – hát persze. Mi viszont nem okoskodtunk sokat akkoriban. Tettük, amit jónak gondoltunk. Jónak s muszájnak. A márciusi ifjak – ha beleöregedhettek volna a sorsba – eltöprengtek volna azon, vajon megérte-e. S ennek a töprengésnek leginkább a Monarchia romjain, Trianon után lett volna értelme.

A mi töprengésünk nem megspórolható.

De legalább azon nem kell már, hogy megérte-e.

Mi nem egy Monarchiát szedtünk széjjel, csak egy szörnyszülött államot. A gonosz birodalmát.

A mi töprengésünk tárgya tehát nem a múltra vonatkozik, s múltbéli cselekedetek helyességére – bár nyilván személyre szabottan ott is van töprengenivaló. Ám általánosan minekünk a jöv?n kell töprengenünk. Most, hogy immár végképp a miénk minden felel?sség.

Mert minekünk a jöv? lett a kérdés.

Mert minekünk az volt a legnagyobb illúziónk, hogy ha végzünk a régi rendszerrel, minden jó lesz magától.

Nekünk a Nyugat volt a legnagyobb illúziónk.

S most a szemünk láttára omlik össze.

Ezért aztán kezdhetjük elölr?l a dolgot, s leginkább idehaza.

Mert hiába az általános összeomlás – Magyarország egyszerre jobb s rosszabb hely sok egyéb helynél.

Jobb, mert számos okból sokkal élhet?bb.

Rosszabb, mert ugyanennyi okból élhetetlenebb.

S mindez nem afféle divatos paradoxon. Hanem szikár, csontos tény.

S az élhetetlenségben leginkább az egymás gy?lölete viszi a prímet.

Talán nincsen hely a világon, talán nincsen nép, amelyik ennyire feneketlenül gy?löli egymást.

Van ebben vétkünk, nagy és alapos.

S e vétek tetejér?l volt jó hallani, ahogy Elnök Úr hitet tett a kiegyezés mellett.

Amikor kiegyeztünk a Monarchián belül a Habsburggal, mindjárt csodára voltunk képesek. Olyan fejl?dés indult el, amelynek méltán járt csodájára akkor az egész m?velt világ.

Aztán sok-sok végzet, balsors, s még annyi önsorsrontás után – ritka kegyelmi pillanatoktól eltekintve – elveszítettünk majdnem mindent.

S jött a rendszerváltás pillanata, amelyr?l azt hittük – Istenem! Bolondok! –, mindenkinek egyformán fontos, s hogy mindenki erre várt.

Nem volt úgy.

Ezért lett oda akkor ismét a kiegyezés lehet?sége.

És eltelt húsz év, és sebek borítják a lelkeket.

Ráadásul most körbepillantva úgy t?nik, már semmi sincsen, amiben a szekértáborok meg tudnának állapodni.

A tetejébe pedig berúgta az ajtót az utánunk jöv? generáció, amelynek dühe jórészt érthet? – ám inkvizítori lelkülete, kérlelhetetlensége, s leginkább gy?löletéb?l fakadó ostobasága szinte felfoghatatlan.

S akkor azt mondja az Elnök Úr, ideje a kiegyezésnek.

Bizony, nagyon ideje.

Már csak azt kellene tudni, van-e legkisebb közös többszörös.

Ha fogcsikorgatva is, de akarom hinni, hogy van. Talán ez a legutolsó illúzióm.

S ha nincsen? Akkor majd meglátjuk. Igaza akkor is az Elnök Úrnak van. Kérdés, ezzel az igazsággal felülírható-e mindaz, amit hurcolunk magunkban. Talán…
Bayer Zsolt - magyarhirlap.hu

Ajánló